

བོད་ཀྱི་ཕོ་ཉའི་གསར་འཛིན།།

གངས་ཅིའི་ཕར་རྒྱུ་གི་མིག་མུ། — ཁ་བྱང་གི་འབྲེལ།

* འདོན་ཟེངས། 6 * 2006-4-2 * བོད་རྒྱལ་ལོ། ༡༡༩༩ * བོད་ཀྱི་དགུ་བཅུ་གསུམ་ལས་འགུལ་ཚོགས་པ།

༡། ལྷོ་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ལ་མི་མེད་སྤེལ་བའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱུར་བྱས་ནས་ད་མན་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་གི་རིང་ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་བོད་མིའི་རྩོད་ར་ལྷན་པའི་རང་བཅོན་གྱི་ལས་འགུལ་དང་། རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་གྱི་མི་དྲུང་དབང་འཕྲོག་ཚོད་གྱི་འགུལ་འདུ་མོགས་སུ་ཕྱིའི་དུས་འགྲུལ་ལ་སྐྱབས་འཚོལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབས་བྱོལ་བའི་བྱེད་སྲོལ་ལས་སྲོལ་སྟེ། བཏང་སྡོམས་དང་བཏང་སྡོམས་ཆེན་པོའི་འདུ་ཤེས་དང་ཞི་བདེ་དང་ཞི་བདེ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློབ་འབའ་ཞིག་ལས་དུས་མཚམས་རེ་ལ་བྱུ་འགུལ་རེ་དང་གོ་སྐྱབས་རེ་ལ་བཀའ་འཁོལ་རེ་སོགས་གཡས་རྒྱུར་དང་གཡོན་རྒྱུར་རིགས་མང་ནས་མེད་པར་བོད་རྒྱ་ཞི་སྤྲིན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེའི་དམིགས་འབྲེན་ལ་འདུན་པ་ཅེ་གཅིག་དང་སློབ་གཏུང་ཡིང་བསྐྱུར་གྱི་དགོངས་པ་གཏོང་བ་བཞེས་པ་དེ་ནི་འཛམ་གླིང་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་སློབ་ཅེ་ཅེ་འདྲིན་ཏེ་ཞི་བདེ་དང་འདུ་མཉམ། སན་རྩལ་གཉིས་སྤྲོད་གྱི་ཚད་གཞི་ཉམ་གཅིག་ལ་སྐྱབས་བསམ་གྱི་གཞིགས་ཚོད་གནང་མོད། སློབ་མཁུ་ལ་ཞིག་ནི་ཞི་བདེ་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་ལ་དང་དྲུང་བདེན་རང་བཞིན་གྱི་ལས་འགུལ་དེས་སློབ་སྲོལ་གསུང་དམར་གཞུང་གི་དབང་སྲོལ་ལ་འདྲེད་ལྷ་བྱུ་ལས་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་མཁུ་ལ་དགོས་དེས་ཀྱི་བྱུ་བ་འབྲས་གང་ཡང་ཐོབ་ཐུབ་མེད། མདོར་ན། ལྷ་བ་ལྷ་ཚུགས་དང་སྲོལ་བ་བཅོན་གཏོང་ལ་ངན་གོམས་ཀྱི་དམར་བྱི་སྤང་བའི་རྒྱ་དམར་མཐོ་རིམ་དབང་འདྲིན་པ་ཚོས་འདུ་ཤེས་འདྲིན་སྤངས་དེ་ལས་སྲོལ་སྟེ། དུས་དང་ནམ་ལ་ཀུན་ཏུ་དྲུང་བདེན་རང་བཞིན་གྱི་སྲོལ་ལོ་ལ་དེའི་སྲོལ་འཚུངས་དུ་བཀའ་བཀོད་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་བཅོན་བཏོན་བྱས་ཏེ་ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་དུས་པའི་བོད་འབངས་ཡོང་ནས་ཁོ་ཚོའི་བཀོད་སྤྲིན་དང་རེ་ངན་ཏེའི་བྱུ་བ་ཁོངས་ལས་བརྒྱུ་མི་ཚོགས་པའི་ལྷགས་མཁུ་ཞིག་བཅོན་བསྐྱུན་བྱས་ཡོད་པ་དེས་དོན་དམ་པར་ཁོ་ཚོས་བོད་རྒྱའི་དགའ་སྡོག་མེལ་འདོད་མེད་པ་མ་ཟད་བོད་རིགས་ནམས་མི་ལུས་རྒྱུད་བཅས་སུ་ཁོ་ཚོའི་བྱུ་བ་འཁོལ་ལ་སྲོལ་འདོད་པའི་ལོག་སྲོལ་གྱི་གཏོང་རིས་དམར་རྗེན་དུ་བཏོན་ཡོད་པ་རེད། འཛམ་གླིང་ཕྱི་ལ་བོར་དམངས་གཙོ་དང་རང་དབང་གི་རྒྱ་རིངས་གསར་བཞེད་ཀྱི་དགའ་སྡོག་སྐྱབས་རྒྱུན་གཏོང་བཞིན་སྤོང་དབང་སྤེར་གཙོད་ཀྱི་རྒྱུག་རུལ་རྒྱུག་པོའི་སྤྲིབ་གཡོགས་ལོག་སྲོལ་འཕྲོས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན། དོན་དངོས་ཐོག་རྒྱ་ནག་དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་དུས་རབས་ནང་སྐྱུ་ལྱུང་སྐྱོས་འགུལ་དང་ཡིད་ཆེས་མི་བྱེད་པའི་ཁྲུལ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཤོས་དེ་དང་མི་ཚོས་ཀྱི་བྱི་ཅམ་མེད་པའི་སྤྲོ་སྤོའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལུ་དེ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱི་བས་སྤོང་འཁོར་ལོ་དེ་དམངས་གཙོ་དང་རང་དབང་གི་གསེར་ཟམ་སྤོང་འཁོར་བསྐྱོད་བྱེད་པའི་དུས་དེར་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་ནི། འཕྲོ་བམིའི་རིགས་ཀྱིས་ཞེན་པ་ལོག་པའི་སྤྱེད་བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འདྲིན་གྱི་མི་དྲུང་སྤེར་གཙོད་ལས་ལུགས་ལ་སྲོལ་འཁོར་དང་ཤི་བགྲང་རྒྱུག་བཞིན་ཡོད། དུས་རབས་ལ་རྒྱུག་གིས་སྲོལ་ལ་དང་དོན་དངོས་ལས་རིང་དུ་འདས་པ། མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་ལ་མཚོ་སེམས་དང་འགན་འཁུར་དབུ་ལེན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནམ་རུ་ལ་དེའི་ཁོར་ལུག་ནང་འཕྲོ་བམིའི་ཐོབ་ཐང་ཞེས་པ་བྱུ་ལོག་སོར་རྟོགས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་མ་འདས་པར་བརྟེན། རྒྱ་ནག་རང་ཉིད་ཀྱི་དམངས་གཙོ་ཡར་ཐོན་དང་ཤེས་ཡོན་ཅན། དེ་བཞིན་སློབ་

པོད་ནང་གི་སྐར་ཁུང་།

བཙོན་པ་གནས་སྡོམ།

སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོའི་ཟླ་ ༦ པའི་གཤམ་གཡོན་དུ་

པོད་སྐོང་པ་སྐོང་གྲུ་ཆེན་མོའི་སྐོང་བསྐྱུག་སྐོང་བཟང་བསྐྱུན་འདྲིན་ལགས་

སྐོང་བོ་སྐོང་གྲུ་
ནས་གནས་སྡོམ་
བརྒྱུ་པའི་སྤྱི་
ཟླ་ཁང་ཉེ་འགམ་
ནང་བཅུག་ཡོད་
བཟང་བསྐྱུན་
ཉི་དུ་ཟླ་རང་ལོ་
པ་དང་སྤྱི་ལོ་

བཙོན་ཁང་
སྐོང་གསལ་དུ་
ཐར་སྐོང་ལ་མ་
ཤི་བཙོན་ཁང་
འདུག སྐོང་
འདྲིན་ལགས་
༩༠ བཙོན་
༡༩༧༧ ལོར་

པོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྐྱོ་སྤྱི་ལོ་སྐྱོ་ནག་ཞེས་ཚོས་ཁང་ཞེས་པའི་བྱིས་ཚང་
ཉིང་ཁུངས་ཤིག་དུ་སྐྱེས་ཤིང་རང་ལོ་བཅུ་བཞི་ནས་བཅུ་དགུ་བར་

སྐྱོ་བོ་ལོ་དེ་སྐོང་བཟང་ལང་དང་པོར་སྐོང་བ་བཞུགས་གནང་འདུག

༡༩༥༧ ལོ་ནས་བཟུང་པོད་སྐོང་པ་སྐོང་གྲུ་ཆེན་མོར་
སྐོང་སྐོང་བྱེད་སྐྱུས་ཀྱི་སྐར་ཁུང་ཉེ་ ༡༩༥༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༥
ཉིན་ལྷ་སར་ཞི་བའི་ཁྲོམ་སྐོར་ནང་འཇུག་པ་བཞུགས་ཀྱིས་པ་མ་ཟད་
དཔལ་དང་ཆེན་པོས་རང་སྐོང་བྱེད་པའི་རྒྱུད་རིམ་ཁྲོད་རྒྱ་དམག་
ཡོན་ཅེ་ཅན་བསང་དཔའི་ཉེས་འདྲུག་འོག་ཉིན་དེ་རང་ལ་སྐྱིད་རས་
ཉིན་ཉེ་གཤམ་འཇུག་བཟུང་བུས་ཉེ་ལམ་མེད་དགུ་ཚོ་བཟླ་སྐྱུང་ཁང་
དུ་བཅུག་ལོ་དེའི་སྤྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་གྲིམས་ཐོག་
ནས་དེའི་སྐྱོ་འདྲིན་བཟུང་བུས་པའི་ཁྲུ་བ་བསྐྱུགས་ཀྱིས་པ་དང་
སྐྱུགས་ཚེས་ ༡༥ ཉིན་པོད་སྐོང་པ་སྐོང་གྲུ་ཆེན་མོའི་སྐོང་བ་
སྐྱུག་གི་སྐྱིག་ཁོངས་ནས་སྐྱེད་འདུད་བུས་པའི་གནས་ཚུལ་སྐྱུང་འདྲིན་
དང་གསར་ཤོག་གང་སར་ཐོན།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཡོངས་
ཁྲུགས་ལྷགས་པོ་རིའི་སྐོར་བུ་དུ་ཡོད་པའི་དུག་ཚས་ཉིན་ཉེ་གཤམ་
སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ཁྲུ་དམག་སྐར་གྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་གསུམ་སྤྱི་ཡོངས་
ཁྲུ་གྲིམས་ཞིབ་ཞེད་པ་འཚོགས་པ་དང་དེའི་སྐར་ཁུང་སྐོང་བཟང་བསྐྱུན་
འདྲིན་སོགས་མི་དུག་ལ་རྒྱ་དམག་ཡོན་ཅེ་ཅན་བསང་དཔའི་ཉེས་

མིང་བཀལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ ༡༩༦༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༩
ཉིན་ལྷ་སར་རྒྱ་མིའི་གྲིམས་ཁང་ཁག་གཉིས་ལྷན་པོར་ནས་གྲིམས་
བསྐྱུགས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་བསྐོང་བུས་ཉེ་སྐོང་བཟང་བསྐྱུན་འདྲིན་
ལགས་ལོ་གཉིས་དུས་འགྲུངས་ཀྱི་སྐོང་གྲིམས་གཙོ་བོ་སྐྱེད་ལྷན་
ཐག་བཅད་པ་རེད།

སྐོང་བཟང་བསྐྱུན་འདྲིན་ལགས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ཟླ་
༩ ཚེས་ ༥ ནས་ལོ་གཅིག་དང་ཉིན་གཉིས་རིང་གུ་ཚོ་བཟླ་
སྐྱུང་ཁང་དུ་བཅུག་པ་དང་དེ་རྗེས་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༥
ནས་བཟུང་ལོ་གཅིག་དང་ཟླ་བ་གཅིག་ལྷག་གྱུ་བཞི་བཙོན་ཁང་དུ་
རལ་ཚོ་ལ་བསྐྱུར་བཞོད་བྱེད་དུ་བཅུག ལྷ་བཞིར་སྐོང་རིང་སྐྱུང་
ཁོང་ནས་སྐྱོ་འདྲིན་བཙོན་རྒྱལ་རྒྱ་དམག་ལ་སྐོང་དང་བསྐོང་པའི་
ངོ་རྒྱུ་ལན་མང་བུས་པར་བཞེན་སྐྱུན་ནག་གི་འདོམ་གང་གྱུ་བཞིར་
རྒྱར་བཅུག་ཐེངས་མ་བཞི་ཅམ་བུས་པ་རེད།

ད་དུང་ ༡༩༥༩ ནང་གྱུ་བཞི་བཙོན་ཁང་དུ་པོད་དོན་
ཚོགས་པ་བཅུགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་གྱིས་ལོ་དེའི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༩
ཉིན་གྱུ་བཞི་ནས་སྐོང་བཟང་ལྷགས་དང་ལག་ལྷགས་བརྒྱུ་བའི་
སྐྱུང་མ་ཐོ་ལ་རས་ཁྲུག་ནག་པོ་ཞིག་གཡོག་སྤེ་སྐྱུ་ཉེ་དུང་བཙོན་
ཁང་གི་འདོམ་གང་གྱུ་བཞིར་དུས་ལྷན་ཟླ་བ་གཅིག་ལྷག་རྒྱར་བཅུག་
སྐྱུག་སྐྱོད་བཟང་།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༥ ཉིན་སྐོང་གོ་གྲུ་
ནས་ཆེ་བཙོན་དུ་པོབ་ཀྱང་སྐར་ཁུང་ ༡༩༧༡ ཟླ་ ༩ ཚེས་
༧ ཉིན་ལ་རིའི་སྐྱོ་སྐོར་ཚོགས་པ་ཞིག་གྱུ་བཞི་བཙོན་ཁང་དུ་སྐོང་པས་
དུས། ཁོང་ནས་བཙོན་པའི་གནས་སྐྱུང་སྐྱུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཡི་
གུ་སྐྱུལ་བའི་ཉེར་ལེན་ལས་ ༡༩༧༡ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༩
ནས་ ༡༩༧༡ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༧ བར་འདོམ་གང་གྱུ་
བཞིའི་ནང་རྒྱར་བཅུག་བུས་འདུག མཐར་ ༡༩༧༡ ཟླ་ ༩
ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ཁོང་ཉིད་གྱུ་བཞི་བཙོན་ཁང་ནས་གསང་ཡི་བ་
བཙོན་ཁང་དུ་བཙོན་འཁྲིད་བུས་ཉེ་མཚན་གཅིག་བཞག་པ་དང་ཚེས་
༡༥ ཉིན་སྐོང་བོ་སྐོང་གྲུ་ཆེན་མོའི་བཙོན་ཁང་དུ་གནས་སྡོམ་བུས། དེ་
གར་སྐོང་པས་མ་ཐག་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་དུས་ལྷན་ཟླ་བ་
གཅིག་དང་ཉིན་གངས་ཉི་ལུ་ལྷག་རྒྱར་བཅུག་བུས་འདུག

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ནང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནོན་བྲུགས་འོག་
ཚོགས་བཙོན་བཅུག་ནས་དུས་བཀག་བཙོན་བཅུག་ལོ་བཙོན་བཙུང་

ལ་ཚག་ཡངས་བཏང་རྩུ་ལྷ་མཁུང་སྤང་བྱུག་ཅི་ཚེས་ ༡༠༠༡
 ལོར་སྤྲོད་པ་འདུལ་ཚུ་བཅོམ་ཁང་ནས་མཛོན་བཅོམ་ཁང་དུ་གནས་
 རྩོམ་བྱས་པ་རེད། མདོར་ན་ཁོང་ཉིད་རྒྱ་ཚབ་སྤྲུང་ཁང་དང་
 གསང་ཡིབ་བཞུ་སྤྲུང་ཁང་། དེ་བཞིན་ལྷ་བཞི་བཅོམ་ཁང་ལྷ་རྩེ་
 དུད་བཅོམ་ཁང་། འདམ་ཚུ་བཅོམ་ཁང་དང་། མཛོན་བཅོམ་
 ཁང་བཅས་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་མི་རིགས་ཐོག་བཅོན་གཞོན་མཉམ་
 གཙོད་བྱ་ཡུལ་གྱི་བཞུ་སྤྲུང་ཁང་དང་དལ་ཚོལ་བསྐྱར་བཤོད་རྩེ་བ་
 མི་འདུ་བ་ཁག་དུག་ཅམ་ནང་བྱོན་བསྐྱོམས་དུས་ཡུན་ལོ་ ༡༢
 རིང་མི་ཚོས་ལས་འདུལ་པའི་དཀའ་སྤྲུག་དང་གཉེན་གཞོན་འོག་
 མི་ཚེ་བསྐྱལ་དགོས་པུང་ཡོད།

ཁོང་ཉིད་བཅོམ་ཁང་དུ་འཛུང་ནས་མི་རིང་བར་རུས་ཞེན་
 ལྷན་པའི་གཅེན་ལོ་སྐལ་སྐྱོན་ལགས་སྤིང་ནད་གྱིས་འདས་ཤོངས་
 ལྷ་ལྷར་བ་དང་དེ་མཚུངས་ཁོང་གི་ཨ་མ་སྐོལ་དཀར་ལགས་ཀྱང་
 སྤིང་གིས་ན་ཚས་ཟེན་པས་མི་ཚད་སྐབས་འགར་སྤིང་ནད་གྱི་རྩུག་
 རྩུ་ལྷགས་ཚེར་འཕར་བའི་སྐོལ་གར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་གཅིག་གི་མཛུགས་
 ད་ལྟ་ཡང་སྤྲིལ་མེད།

འདི་གར་སྤངས་ལྷན་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ་ལྟར་ན་
 འདི་ལོའི་ཟླ་ ༤ གཡས་གཡོན་དུ་སྐོབ་བཟང་བསྐྱེད་འདྲིན་ལགས་
 དང་མིང་མི་ཤེས་པའི་ཚབ་མདོའི་སྐུ་ཞབས་གཅིག་གཞན་ནག་
 ཚུ་བ་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་ལགས་བཅས་གསུམ་སྤྲོད་པ་བཅོམ་ཁང་
 བས་སྐྱེ་ཐང་སྐོལ་ལ་སྤྱི་ཁང་ཉེ་འགལ་གྱི་བཅོམ་ཁང་དེའི་ནང་གནས་
 རྩོམ་བྱས་ཡོད་སྐོར་འདུག འོན་ཀྱང་བཅོམ་ཁང་དེར་སྐྱེ་བས་
 བས་མི་རིང་བར་སྐོབ་བཟང་བསྐྱེད་འདྲིན་ལགས་ལ་དེ་སྤིང་སྤིང་ནད་
 གྱི་དོས་དྲག་འཕར་ཉེ་དམ་ཚེས་གཟུགས་པོའི་གནས་སྤངས་
 ཏ་ཅང་ཉེན་འགན་ཅན་ལ་སྤྱི་གས་པའི་གནས་ཚུལ་ཤོ་རྒྱུ་འདུག

དེར་བཞེན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་རྒྱབ་བསྐྱོར་བ་ནམས་དང་
 བོད་བཅོམ་གྱོལ་གཞུང་དམངས་ཡོངས་ནས་བཅོམ་བོའི་གདུང་རྒྱུད་
 མ་མེད་དང་གངས་སེང་གི་ཚེ་ལོ་དྲུང་ས་ལ། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
 དཔལ་འབྱོར་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རིན་པུལ་གྱི་བསམ་འཕེལ་ལོར་བུ་
 དེ་ཉིད་དམར་པོའི་གདུག་རྒྱབ་ཀྱི་སྤྲུག་རུལ་དང་། ལྷ་སྐོལ་སྤུན་
 བག་གི་ས་དོང་རིམ་པ་དགུ་བཅེགས་དེ་ནས་དེས་པར་སྐོབ་བཟང་
 རེ་བ་དང་ཅིས་ཀྱང་ཐར་བར་ཡོང་བའི་གདུང་འབོད་ལྟ།

བཅོམ་པ་འདས་ཤོངས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༤ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཚབ་སྤིང་
 བཅོམ་རྒྱུ་སྐོབ་བཟང་དམ་ཚོས་ཉིད་འདས་ཤོངས་སྤྱི་ལྷར་པའི་ཡིད་
 སྐྱོལ་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག སྐོབ་བཟང་དམ་ཚོས་ནི་སྤྱི་ལྷ་ལ་མདོ་
 ཁམས་ཚབ་དཔལ་འབྱོར་བཞུང་པ་ཤོང་ཚོན་མི་ལོང་པ་མིང་ལ་
 སྐལ་བཟང་ཚེ་རིང་དང་མ་མིང་ཚེ་རིང་དབང་ལོ་ཟེར།

སྤྱི་ལོ་ ༡༧༧༢ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡ ཉིན་དོང་ཤོང་
 རྒྱ་ནག་གིས་ཚིས་ལེན་བྱེད་པའི་ཉིན་དེར་ཁོང་དང་རོགས་པ་ཁ་
 བས་ནས་བོད་རང་བཅོམ་གྱི་སྐད་འབོད་བྱས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་འོག་ས་
 ཚདེ་རང་དུ་ཉེན་རྟོག་པས་ཉེས་བརྒྱུད་ཚད་མེད་གཏོང་གིན་འདུ་
 བཟུང་བྱས་འདུག དེ་རྗེས་ལོ་རོ་ ༤ ཡི་དུས་བཀག་བཅོམ་
 འདུག་བཅོས་ནས་སྤྱི་སྤྱི་བཞི་བཅོམ་ཁང་དུ་དལ་ཚོལ་བསྐྱར་
 བཤོད་བྱེད་དུ་བཅུག

ལྷ་བཞིར་སྐོད་རིང་སྐབས་དེར་བཅོམ་ཁང་ནང་གང་སྤྱིར་
 འཐབ་ཚོད་དང་རྒྱུད་རྒྱུ་རྩེ་གཞོན་རེ་ལྷན་པ་གཏོང་བཞིན་པས་ཟད་དུས་
 ཚོད་དེས་མེད་ནང་ཟེང་འཁྲུག་ཚེ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐོལ་པར་ཡང་ཡང་
 ཡང་གི་ཡོད། ད་དུང་ ༡༧༧༩ ལོར་བཅོམ་ཁང་དེའི་ནང་
 སྤྲུང་བྱུང་མཚུངས་པའི་ཚབ་སྤིང་གྱི་གྲིན་ལངས་ཚེན་པོ་ཞིག་ལང་
 སྐབས་བཅོམ་པ་ཚོར་ཚད་ལས་འདས་པའི་མཉམ་གཙོད་བཏང་
 ཡོད་པ་ལ་ཟད་ཁོང་ཡང་དེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་རྒྱུན་ནང་ཐིམས་ཡོད།

ཁོང་ཉིད་བཅོམ་ཁང་དེ་གར་སྤོབས་དུས་ནས་བཟུང་རྒྱུད་
 པ་སྐོལ་ཅན་སྤྲུང་ཚགས་ཡོད་པ་དང་གཞན་རྒྱུན་དུ་ནད་གཙོད་
 དུ་ལུས་རྩུང་དུས་ཐོག་སྤྲུན་བཅོམ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་གང་ཡང་སྤྱད་མེད།
 མཐར་ཉུང་རྒྱུན་རྩུང་གལ་སྤོབས་སྐབས་ལོ་བཞིའི་བཀའ་ཚད་ལ་
 རྩོགས་པའི་ཟླ་བ་གཅིག་གི་སྐོན་ཉེ་ ༡༠༠༡ ཟླ་ ༤ ཚེས་
 ༡༠ ཉིན་ལྷ་བཞི་བཅོམ་ཁང་ནས་ནད་དམོངས་གིས་ཁོང་གི་ནང་
 མིར་ཚིས་སྤྲུང་པ་རེད། བཅོམ་ཁང་ནས་སྐོད་རྗེས་སྤྱི་སྤྱི་
 ཡུན་རིང་པོ་སྤྲུན་བཅོམ་བྱས་རྩུང་ལཁལ་ལ་དང་མཚིན་པ་ཕན་མེད་
 ཚགས་ཟེན་པས་འདི་ལོའི་ལོ་མཐོར་འདས་ཤོངས་སྤྱི་ལྷར་འདུག

ཡང་བའི་སྐོབ་གནས་དེར་བོད་ཀྱི་དགུ་བཅུ་གསུམ་ལས་
 འགྲུལ་ཚོགས་པས་ཡིད་གདུང་དྲག་པོ་དང་བཅས་སྤངས་ལྷ་བཞིན་
 པ་ལ་ཟད་འདས་པོ་ཉིད་འཕགས་མཚོགས་སྤྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
 རྒྱགས་རྗེས་རྗེས་སྤྱི་བཟུང་སྤེ་གང་གི་འདུལ་ཞིང་དམ་པར་གང་

ལྷུང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་རྒྱུ་ལི་གསོལ་བཤུགས་ཀྱི་དུ་
འདི་བས་ཀྱིན་ཡོད།

བཅའ་བྱོལ་ཁོང་གི་འགྲུལ་བསྐྱོད།

རྒྱ་གར་སློབ་གྲྲུའི་ནང་འགྲུལ་སློབ།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་བ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཉིན་
པོད་མངའ་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་གོ་སྐྱོད་ལོ་གཞུག་རོ་ཀླུ་གུ་སྐུ་
གི་སློབ་གྲྲུ་ **Green field Sr. Sec. School** དུ་རྒྱ་
གར་སློབ་གྲྲུ་ཁག་བདུན་གྱི་སློབ་སྦྲུལ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ནས་ཉིན་པོད་
འབྲེལ་བའི་སློབ་དང་། པོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་ད་ལྟའི་པོད་ཀྱི་གནས་
སྤངས། རིག་གཞུང་སོགས་ཀྱི་བཟོ་སྐྱོད་འགྲན་བསྡུར་གནང་
བ་ལ་ཟད། དེ་ཉིན་སྤྱི་མཐོན་གཙོ་བོ་པོད་གཞུང་བཀའ་བློན་དུང་
ཚེ་ལས་འཕར་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ། ཀང་ར་ཚོང་གི་ཉིན་པོད་མངའ་
འབྲེལ་ཚོགས་པའི་དུང་ཚེ་རི་ཤྱི། **Rishi** དང་། དེ་བཞིན་
ཚོགས་མི་ཁག་དང་། སློབ་གྲྲུ་དེའི་གའི་སློབ་སྦྲུལ་དང་། ལས་
ཀྱེད། དགོ་ཚུལ། དེ་བཞིན་བཅའ་བྱོལ་ནང་ཡོད་པའི་ཚོགས་
པ་ཁག་གི་སྤྱི་ཚབ་གང་མང་ཕེབས་ཡོད། འདི་གཚོགས་པ་ནས་
ཚོགས་གཞིན་གྲགས་པ་བསྐྱེད་འཕེལ་དང་། བསོད་ནམས་ཚེ་
དབང་གཉིས་ཚེད་བསྐྱོད་ཀྱིས་ཚོགས་པའི་བཅར་བཞེད། པོད་ནང་
གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་པར་རིགས་འགྲུལ་སློབ་དང་།
ཡིག་ཆ་འགྲུལ་སྤེལ་ཞུས།

པགས་རིགས་ཀྱི་དོན་རྒྱུན།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་རྒྱ་གར་
ཀྱི་བརྟན་འཕྲིན་གསར་འགྱུར་ནང་རྒྱ་གར་གོ་སྐྱོད་ཚོགས་ཀྱི་ལྷུ་མ་
Manaka Gandhi ཟེར་བས་རྒྱ་གར་ཀྱི་བརྟན་འཕྲིན་ནང་སྐབས་
སྐབས་ནག་འཚོང་གྱེད་
མཁན་གྱི་ཀྱེད་གཉི་གཙོ་བོ་
པོད་རིགས་ཡིན་པ་དང་པོད་
པ་སྤྱིར་འབྱུང་གྱེད་དགོས་
ཞེས་མ་རྟགས་མ་དབྱུང་པའི་
ཁ་གཤང་ཞིག་བསྐྱུགས་པ་
དེས་བཅའ་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་

ནང་སྐབས་ཤིག་རིང་གྱེད་གཞི་དང་དོ་སྣང་བྱ་གཞིར་གྱུར།
དེར་བརྟན་བཞུགས་སྐར་ཁུལ་གནས་སྤོད་གཞུང་འབྲེལ་
མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་ཁག་བཞི་ནས་གནས་སྤོད་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་
མིན་དབྱེད་ཞིབ་བྱས་རྗེས་འཕམ་དུ་གནས་སྤོད་དོས་དོན་ཡིན་
མིན་གསལ་འབྲེལ་གྱེད་དགོས་པ་སློབ་མེད་པེད་སྤྱི་སྤེ་ཚེས་
༡༩ ཉིན་ཚོགས་ཁག་བཞིའི་འབྲུས་མི་ཚེད་བཅར་ཐོག་སྐྱུ་མ་
Manaka Gandhi དོན་གནད་དེ་གསལ་བཤད་གང་ཡེགས་
བྱས་མཐར་ཁོང་རང་དོས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ཚོལ་ཚོར་བཀའས་
ཡིན་མངའ།

དེ་རྗེས་སྤྱི་ཚེས་ ༢༡ ཉིན་ཚོགས་ཁག་བཞིས་ཐུན་
མོང་ཐོག་བཞུགས་སྐར་དུ་སྐབས་སྐབས་ནག་འཚོང་དང་པོད་མིའི་
དབར་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་གསར་འགོད་གསལ་
བསྐྱུགས་ཤིག་པོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གསར་འགོད་པ་ཚེད་བསྐྱོད་ཐོག་
གསལ་བསྐྱུགས་བསྐྱུངས། ལུ་མཐུད་དུས་དབང་སྐབས་ཚོགས་
པ་བཞིས་མཉམ་སྦྲེལ་གྱི་ལས་འགྲུལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བཞིག་གོ་སྐྱོད་
བྱས་ཏེ་པོད་གཞིས་ཀྱེས་གཉིས་ཀྱི་མི་དམངས་འདུ་འཛོམས་ཚེ་
བའི་གོ་སྐབས་དམ་བཟུང་ཐོག་པོད་མིའི་དོས་ནས་མེམས་ཅན་གྱི་
པགས་པའི་ཤོན་ཚས་རིགས་ཤོན་མི་ཉན་དང་དེ་མཚུངས་མི་གཞན་
གྱིས་པོད་མིར་གནས་སྤོད་གང་འདྲ་ཞིག་ནས་སྤོན་བཏོན་ནག་
ཉེས་བཅུགས་རྒྱུའི་འཚར་ངན་ནམས་ལམ་དུ་སྐྱོད་མི་བཅུགས་པའི་
ཐང་ཡིག་ཆ་འགྲུལ་སྤེལ་དང་མི་དམངས་འདུ་འཛོམས་གྱེད་པ་
སོགས་ལས་འགྲུལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་སྤེལ།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་སྐར་ཡང་
གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་ཁག་བཞིས་མེག་སྐྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
འཁོར་བབ་ཚུགས་སུ་མི་དམངས་ནས་དུང་བྱངས་ཐོག་སྐབས་སྐབས་
ཀྱི་པགས་རིགས་མེར་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་འགྲུལ་གོ་སྐྱོད་ཞུས་པར་

མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཚད་མེད་ཐོབ།

དུས་དབང་ཐངས་སྐྱེས་ལུ་ཅུ་པ།

འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཚེན་མོ་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་སྐྱེས་མགོན་མཚོགས་རྒྱ་གར་སྤོལ་སྤོལ་གསལ་ཚེན་ཨམ་ར་མ་ཉི་འཕེད་པ་ལ་ལྷན་འབྲེལ་སྐྱེས་སྐྱེས་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐངས་སྐྱེས་ལུ་ཅུ་པ་གནང་སྐབས་འདི་ག་པོད་ཀྱི་དགུ་བཅུ་གསུམ་ལས་འགྲུལ་ཚོགས་པ་ནས་རྒྱ་ནང་ལས་སྤོལ་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཚེད་བང་གཉིས་བཅོན་འོག་པོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་འབྲེལ་སྤོལ་སྤོལ་གྱི་བློ་སྤྲོད་ཀྱི་ཚེད་ཚོན་བརྒྱུད་བྱས་ནས་བློ་

གང་རྒྱས་གནང་། དེ་བཞིན་ཚོགས་པའི་རྒྱུན་ལས་དང་ཚབ་རྒྱུར་ཁག་ལ་གསར་འགོད་པ་སོགས་ནས་བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་སྐོར་ལ་འདྲི་བའི་ས་ལན་བྱས་པར་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ལེན་འདེབས་བྱས། དེ་ཉིན་བཅོན་འོག་པོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཟིགས་མཁན་ཡང་མི་མང་པོ་ཕེབས་ཡོད།

འབྲེལ་སྤོལ་སྤོལ་གྱི་པར་རིགས་ཁག་བདུན་ལ་དབྱེ་ཡོད།
༡༽ ༡༩༥༩ རང་རང་དབང་སྐྱོར་ལངས་ཀྱི་པར་རིགས་ཁག
༢༽ ༡༩༩༧ དགུ་པའི་ཉིར་བདུན་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤོལ་སྤོལ་བོད་རང་བཅོན་གྱི་དོ་རྒྱལ་རྒྱུན་ལོ་སྐོར་བྱས་པའི་པར་རིགས།

སྤྱི་གཉེན་སྐོར་ཁག་ཨང་གསར་བྱས།
རིམ་བཞིན་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞིན་གཙོས་པའི་ལས་བྱེད་གངས་དགུ་ཐངས་འདིའི་ཚོགས་པའི་ལས་དོན་ཚེད་དང་ཡ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་སྤྱི་ཞུ་སྤོལ་ཐང་རང་ལུས་ཅི་ཡོད་ཀྱི་བྱ་གཞིག་སྐྱེས་པར་བྲེལ་ཚེས་ ༤ ཉིན་བཅོན་འོག་པོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་འབྲེལ་སྤོལ་སྤོལ་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་མཛད་སྐོར་ཚོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དབུ་འབྱེད་ཀྱི་མཛད་སྐོར་སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་ནང་སྤོལ་གསལ་ཚེ་བའི་གསར་འགོད་པ་ **padma shri Award** གྱུ་དགའ་ཐོབ་མཁན་སྤྱི་ཞབས་ **Turla pati Kutum barao** མཚོགས་དང་། དེ་བཞིན་གནས་ཡོད་མི་སྤྱི་དང་རྒྱ་གར་གསར་འགོད་པ་ཉི་ཤུ་ལྷག་བཅོན་ཕྱོད་འགྲུབ་གི་གསར་འགོད་པ་དང་མི་མང་བཅས་ཕེབས་ཡོད་པ་རེད།

༣༽ ཚབ་སྤྱིད་བཅོན་པ་ཚོར་རྒྱ་དཔལ་གྱིས་སྤྱི་གཉེན་མཚན་གཙོད་བཏང་བའི་པར་རིགས།
༤༽ རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་དགོན་པ་དང་རིག་དངོས་སོགས་གདོར་བཅོམ་བཏང་བའི་པར་རིགས།
༥༽ ཚབ་སྤྱིད་བཅོན་པ་ཚོར་མཚན་གཙོད་གདོར་ཚེད་ཀྱི་ལག་ཚ་ལོ་གཟུགས་དང་། གྱི། ཀྱང་ལྷགས། ལག་ལྷགས། ཐེབ་ལྷགས་སོགས་དང་། བཅོན་ཁང་ཁག་གི་པར་རིགས།
༦༽ ཚབ་བཅོན་ནམས་པས་བཅོས་པའི་རྒྱ་མིག་དགུ་སྤྱི་ལ་མིང་གཞན་རང་བཅོན་ལྷགས་མདུད་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་མིག་དགུ་སྤྱི་ལ་གྱི་སྤོལ་དང་། སྤྱི་གཉེན་གསལ་སྤོལ་། རྒྱ་སྤྱི་གསལ་སྤོལ་། རྒྱ་སྤོལ་དང་གིང་མོག་ཞིབ་མོར་བརྗེས་པ་ལས་བཅོས་པའི་སྤྱི་བུ་དུས་ལོ་ག་བརྟམ་བའི་ཞི་བདེའི་མཚོན་རྟགས་སོགས་ཀྱི་པར་རིགས།
༧༽ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ གོང་གི་བོད་དམག་གི་དམག་སྤོལ་ཁག་དང་། གནས་ཡོད་མི་སྤྱི་དེ་བཞིན་གོང་ས་མཚོགས་བཅོན་ཕྱོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཀྱི་པར་རིགས། ད་དུང་ཁོར་ལུགས་དང་གིང་སྤྱི་གཙོད་བྲེལ་གི་པར་རིགས་མང་པོ་ཞིག་བཅས་ཉིན་གངས་བཅོན་ལོ་

རིང་པོ་དུ་གནས་སྤངས་འགྲེམས་སྟོན་བྱས་པར་སློབ་མཁུ་མཐའ་
 ཁག་ནས་ཐེབས་པའི་ཚོས་བཞུ་བ་སྟེ་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དང་།
 བོད་ནས་ཐེབས་མཁུ་གྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ཁག་ནས་ཐེབས་མཁུ་
 བཅས་ལ་བོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་གང་ཅམ་ཞིག་འགྲེལ་བརྗོད་
 ཟུབ་ཡོད།

མདོར་བསྡུས་ན། དུས་དབང་ལ་ཐེབས་མཁུ་མི་བརྒྱ
 མ་བདུན་ཅུ་ཅམ་གྱིས་འགྲེམས་སྟོན་གཞིགས་ཟུབ་པ་བྱུང་ཡོད།
 དངོས་ཡོད་ཀྱི་པར་རིགས་འགྲེམས་སྟོན་དེས་རྒྱ་དམར་གྱི་བཅོན་
 འོག་དུ་ཡོད་པའི་གཞིས་བཞུགས་མི་མང་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་
 གང་འདྲ་ཡོད་མེད་དང་། ལྷག་པར་བཅོན་དུ་ཡོད་པའི་ཆབ་སྲིད་
 བཅོན་པ་རྣམས་ལ་མནར་གཅོད་གང་འདྲ་བྱུངས་ཡོད་མེད་
 འགྲེམས་སྟོན་གྱི་ལམ་ནས་དོ་སྟོན་ཞུས་པར་སུ་ཐོག་ཆེན་པོ་བྱུང་
 བ་གོར་མ་ཆགས།

མ་ཟད་ཚོགས་པ་དོ་སྟོན་གྱི་དེབ་ཚུང་འགྲེམས་སྟེལ་དང་།
 ཡིག་ཆ་འགྲེམས་སྟེལ། དངོས་སྟོང་དངོས་མཐོང་གི་ཆབ་སྲིད་
 བཅོན་རླུང་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་སྟེང་རྣམས་འཛོང་འགྲེམས་དང་། བོད་
 རྣམས་ཐེབས་མི་རྣམས་པར་བོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཞིབ་དང་།
 བཅོན་ཕྱོལ་གཞུང་གི་གནས་སྤངས་སོགས་འགྲེལ་བརྗོད་གང་ཟུབ་
 བྱས་ཡོད།

བསྐྱེད་འགྲུབ་ལྟེན་ལྗོངས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གཞིགས་ཟུབ་

གཅིག
 ལྷོ་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༩ ཉིན་བོད་ཀྱི་
 བྱོ་ཚོགས་དང་སྤྱི་དབུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་བོ་སྐྱེད་འོག་བཅོན་
 ཕྱོལ་ནང་གི་རང་རིགས་མཐོ་སྟོང་གི་སྟོབས་མ་གྲངས་ ༥༠ ལྷག་
 ཚོགས་པའི་ནང་གཞིགས་སྟོར་ལ་ཐེབས་སྐབས་ཚོགས་གཙོ་དག་
 དབང་འོད་འབར་གྱིས་ཚོགས་པ་འགྲེལ་བརྗོད་དང་བོད་ནང་གི་
 དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཁག་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་།

གཉིས།
 ལྷོ་ལོ་ ༢༠༠༦ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡ ཉིན་ཡོ་རབས་
 བྱོ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འཐུས་དང་སྐུ་འཁོར་མི་གྲངས་ ༤༠ སྟོར་
 བཞུགས་སྐྱར་དུ་གཏན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་མི་དམངས་སྤྱི་འཐུས་
 ཀྱི་སྐུ་མཁོན་ལ་ཐེབས་སྐབས་གཞུང་འགྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་
 ཁག་བཞི་དང་དམིགས་བསལ་བྱོ་མོལ་གནང་ཡོད། ཚོགས་

དུས་སྐབས་ཚོགས་གཙོ་དག་དབང་འོད་འབར་ནས་ཚོགས་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་དང་འགྲེལ་བའི་བོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་འགྲེལ་བརྗོད་
 གང་ལེགས་མཛད།

གསུམ།

ལྷོ་ལོ་ ༢༠༠༦ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ལྷོ་ཀོ་རི་
 ལ་གཞུང་གི་བརྟན་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གསར་འགོད་པ་གཅིག་
 དང་བརྟན་འཕྲིན་དཔར་རྒྱུ་མཁུ་ཞིག་ཚོགས་པའི་ནང་གཞིགས་
 སྟོར་ལ་ཐེབས་པ་མ་ཟད་ཚོགས་གཙོས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་བཅར་འདྲི་
 དང་ཡིན་དང་བོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་རྒྱ་དམར་དང་བཞིན་གྱི་གནད་དོན་
 ཁག་དོན་དངོས་དང་མཐུན་པའི་སྟོ་ནས་གསལ་འགྲེལ་བརྗོད།

བཞི།

ལྷོ་ལོ་ ༢༠༠༦ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༠ ཞོགས་པར་
 དབྱི་ཀ་ཡིའི་ལྷོ་ཁེལ་མངའ་སྡེའི་བྱོ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་
 Dr.veronika Stirner Brantsch དང་སྐུ་འཁོར་མི་གྲངས་ ༡༤
 བཞུགས་སྐྱར་ཁུལ་གཏན་གཞི་བྱས་པའི་བཅོན་ཕྱོལ་གྱི་ལས་ཁུངས་

མ་ལག་ལ་གཞིགས་སྟོར་ལ་ཐེབས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་
 གཞུང་འགྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་ཁག་བཞི་དང་དམིགས་བསལ་
 མཛལ་མོལ་གནང་སྐབས་དང་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་དག་དབང་
 འོད་འབར་ནས་བོད་ནང་གི་གནད་དོན་འགྲེལ་བརྗོད་གསལ་པོ་
 ཡོང་བྱིར་ཆ་རྒྱུ་ཁག་བཞི་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཞུ་ཞིག་ཡིག་ཐོག་ནས་འཕུལ་

གནང་བ་རེད། ཉིན་དེའི་དགོང་དྲོའི་ཚུ་ཚོད་ ༡ ཟུར་ལྟོད་
 རྒྱ་རྒྱུ་ལམ་ལམ་དབང་མི་གྲངས་ ༡ ལྟོར་ཞིག་བཞུགས་སྐྱོར་
 ལྷུ་དུ་འཚོམས་གཟིགས་ལ་ལེབས་སྐབས་སྐྱོར་ཡང་གཞུང་འབྲེལ་
 ལ་ཡིན་པའི་ཚོགས་བཞི་དང་མངའ་ལོ་ལ་འཚོམས་འདྲི་གནང་ཡོད་
 པ་རེད།

སྐབས་བཅུ་ལ་དུ་ཡོང་བའི་བཅོན་པ།

དཔལ་ལྷན་ནི་རང་ལོ་ ༡༧ ཟླ་
 ༡༩༧༧ ལོར་འབྲས་སྐྱུངས་དགོན་
 པར་ཚོས་བཞུགས་བྱས་པ་དང་དེ་ནས་
 བརྒྱུད་དེ་ཆ་སློབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་ལོ་
 ལྔ་ཚམས་དགོན་པར་བསྐྱེད་འདུག
 ༡༩༩༦ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༩

ཉིན་གྱི་ཞོགས་པར་དཔལ་ལྷན་དང་ཁོང་གི་འོགས་པ་དགོན་པ་དེའི་
 ལྷ་སྐྱོན་ཚོགས་གཟི་བརྗིད་དང་སྐྱོན་ཚོགས་དྲི་མེད། སྐྱོན་ཚོགས་
 ལེགས་པ་ཟུང་། སྐྱོན་ཚོགས་ནམ་རྒྱུ་ལ། དག་དབང་སྐྱུག་བསམ་ལ།
 དག་དབང་ལྷུང་ཉོགས། དག་དབང་སོ་ཐར། དག་དབང་གི་བ་
 གས་ལ། བཅས་མི་གྲངས་ ༡ ནས་སྐྱེ་སྐྱེན་གཙུག་ལག་ཁང་
 གི་ཐང་ཆེན་དུ་དུས་ཚོད་གཅིག་ནང་མཉམ་འཛོམས་བྱས་ཏེ་ཕྱིན་
 མོང་ཐོག་གངས་སེང་གི་རྒྱལ་དར་ཆེན་པོ་ཞིག་གནས་ལ་བསྐྱེད་ས་
 ནས་འོད་རང་བཅོན་ཡིན། རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེ་ཚོ་
 ཁྲི་ལོར་བཅུན་པར་ཤོག། འོད་གྱི་བདག་པོ་འོད་མི་ཡིན། རྒྱ་
 དམར་འོད་ནས་ལོག་དགོས་ཅེས་འཕོད་སྐྱོད་གྲྭ་སྐབས་སྐྱོར་ཡང་
 ཁོང་ཚོ་དང་དགོན་པ་གཅིག་པའི་སྐྱེ་ལ་ཁ་ཤས་དེ་ལྷུ་དུ་སྐྱེ་བས་
 ཡོད་པ་དང་སྐྱབས་འཁེལ་བས་ཚང་མ་མཉམ་འདུག་གི་ཁྲིམ་སྐྱོར་
 བྱས་པ་རེད།

བྱ་བའི་རྒྱུད་རིམ་དེའི་ནང་བར་སྐྱོར་མངགས་གཏོང་ཁང་

ནས་ཁོམ་སྐྱོར་བ་ནམས་འཛིན་བརྒྱུད་གིས་རྒྱུད་ས་འཁོར་ལྷགས་
 ལྷམ་འདྲ་པོ་ཞིག་གི་ནང་སྐྱུག་སྐྱེ་དམག་ཁང་ཞིག་ནང་འཁྲིད་པ་
 དང་། དེར་འབྱོར་མ་ཐག་མི་རེ་རེ་དམག་མི་གསུམ་བཞི་ཚོས་
 འཐམས་ཏེ་ཁང་པ་ཞིག་ནང་བཅུག་ནས་ཉེས་བརྒྱུད་བྲག་པོ་བཏང་
 པ་རེད།

ཉེས་བརྒྱུད་བཏང་ཚར་རྗེས་ལམ་སེང་རྒྱུད་ས་འཁོར་ཞིག་
 ནང་བཅུག་པ་མ་ཟད་དེའི་ནང་དམག་མི་གཉིས་ཀྱིས་ལག་པར་
 རྩོགས་ཏེ་འབྲིར་བ་དང་གཅིག་གིས་མེ་མདའ་འབྲིར་ཏེ་འཕྲུལ་
 མ་ཐག་དགུ་ཅར་མ་སྐྱེ་བས་བར་གཏུམ་བྲག་ཆེ་བའི་ཉེས་བརྒྱུད་
 ཚད་མེད་བཏང་། དགུ་ཅར་སྐྱེ་བས་ནས་རྒྱུད་ས་འཁོར་ལས་མར་
 འདོན་དུས་ཁོ་ཚོ་ཚང་མའི་མགོ་ལྷམ་ནས་བྱུག་དམར་འཚིལ་འཚིལ་
 དུ་འདོན་སྐྱབས་འགའ་རེས་རང་དབང་མེད་པར་མིག་རྒྱ་ཤོར་གྱི་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་ཁོ་ཚོ་ཚང་མ་གྲུང་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་ལག་པ་གནས་
 ལ་བརྒྱུད་ས་ཏེ་སྐྱོད་བཅུག་པ་དང་རིམ་པས་སྐྱོད་ཆ་འདྲི་གིན་ཉེས་
 བརྒྱུད་གཏོང་འགོ་ཚུགས།

ཁོ་ཚོའི་ཁྲོད་ནས་དམིགས་བསམ་ལ་སྐྱོན་ཚོགས་གཟི་བརྗིད་
 ཡོགས་སྐྱེ་བཏོན་ཏེ་སྐྱོད་ཐོས་དམར་མེད་དུ་འཕུད་དུ་བཅུག་
 མཚོམས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེད་དུ་ཁྲོན་བསྐྱོམས་དུ་བྱུག་པ་གྲངས་ ༡༧ ལྷག་
 བསྐྱེད་མར་བཞུགས། གང་ཅོམ་སོང་རྗེས་ཡང་ཚང་མ་ལག་པ་
 ལ་བཅུགས་ཏེ་རྐང་པ་གྲུང་སྐྱེད་དུ་གིར་དགོས་པའི་བྲིམས་བཅད་
 བཏང་།

དེ་དུས་ལས་ཀྱི་དེ་ལོ་སྐྱེ་ལ་བཟང་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་
 དཔལ་ལྷན་གྱི་འགམ་དུ་བཅར་ནས་བཞད་དོན། ཁྲོད་ལ་རང་
 བཅོན་དགོས་ནངས་སྐྱོད་ཚོགས་ཀྱི་ན་དུ་བྱུག་པ་གྲངས་མང་བཞུགས་
 འདུག དེ་རྗེས་ཚང་མ་ལྷུས་ཐོས་ཆ་ཚང་འཕུད་དེ་དམར་མེད་
 རང་དུས་ལྷན་རིང་པོ་ཤོད་དེ་རེ་ལངས་བཅུག་པ་སོགས་བྲིམས་བཅད་
 འདྲ་མིན་བཏང་ཡོད་པ་དང་ལོ་དེའི་ཟླ་ ༥ པ་ནས་བརྒྱུད་ཁོ་
 ཚོར་འདྲི་ཅན་གྱི་སྐྱོད་ཚོགས་པ་མ་ཟད་འདྲི་ཅན་གྱི་དེར་མི་ཚོས་
 ལས་འདས་པའི་མནར་གཅོད་དང་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱོད་དམར་རྗེས་ལག་
 ལེན་བསྐྱར་ཡོད།

ལོ་དེའི་ཟླ་ ༡ པའི་ནང་ཁོ་ཚོ་ཚང་མར་ལག་ལྷགས་
 བརྒྱབ་ནས་སྐྱེ་མི་དམངས་བྲིམས་ཁང་ནང་བྲིམས་ར་འཚོགས་
 པ་དང་སྐྱབས་དཔལ་ལྷན་ལ་ལོ་ ༥ དུས་བཀག་བྲིམས་ཚད་

བཅོས་པ་དང་ཁོར་གི་རོགས་པ་གཞན་
 རྣམས་ཀྱང་ལོ་བརྒྱད་ནས་གཅིག་བར་གྱི་
 ཁྱིམ་ས་བཅད་བཅད་། མཐར་ཁོར་ཚོ་ལྷ་
 ས་ཤོད་རང་སྐྱོད་སྐྱོད་ས་བཅོན་ཁང་ཨང་
 དང་པོ་ལས་གྲ་བཞི་བཅོན་ཁང་དུ་དཔ་ཚོལ་
 བརྒྱུད་བཀོད་བྱེད་དུ་བཅུག།

བཅོན་ཁང་དེའི་ནང་དཔལ་ལྷན་
 གྱིས་མི་ཡུལ་ན་མཚོང་བོས་དཀའ་བའི་སྐྱོ་
 གར་གང་མང་ལྟབ་ལོད་པ་སྐྱུ་དམིགས་
 བསལ་ ༡༩༩༥ ལོར་བཅོན་ཁང་ནང་
 ཟེང་འཇུག་ལངས་དུས་ཁོ་པར་བཅོན་སྲུང་
 ལས་བྱེད་ཚོས་རུབ་རྒྱུད་ཐོག་སྐྱོ་གྲུག་
 བཅུགས་པ་དང་དུག་པ་བཞུ་བཞོགས་ཚད་
 ལས་འདས་པའི་སྐྱུ་གྲུང་བཅད་སྐབས་
 སྐབས་སུལ་དེར་ཁོ་རང་བཅོན་མེད་དུ་གྲུལ་
 བའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཐོན་འདུག།

དེ་རྒྱུར་ ༡༩༩༥ ཟླ་ ༥ ཚེས་
 ༡༡ ཉིན་ལོ་རོ་ལྷ་ཡི་དུས་བཀག་ཟིན་པ་
 རྒྱུར་ཐོག་མར་གྲ་བཞི་བཅོན་ཁང་ནས་ཕོང་
 ཁྲིར་སྤྱི་བདེ་ཁང་དུ་ཚིས་སྲུང་པ་དང་དེ་ནས་
 ལྷན་བུ་བརྒྱུད་ལ་ཚིས་སྲུང་དུས་པའོགས་
 མདོར་ན་རང་དབང་དང་ཞི་སྐྱོད་རང་འཕྲོ་
 མོད་བྱེད་བཅུག་གི་མེད།

ད་དུང་ལོ་གཉིས་ཙམ་རིང་སྤྱི་
 ཚོགས་སྡེར་རང་དབང་རང་འཕྲོ་བརྒྱུད་བྱེད་
 རྒྱུར་དམ་བརྒྱགས་ཚེན་པོ་བྱས་སྐབས་ནང་
 མིར་ཡང་མེས་སྐྱེས་ཀྱི་དང་དཀའ་འདུལ་སར་
 མ་འཇུག་གི་ཡོད་འདུག། བརྒྱུད་ཐོག་མེད་
 པའི་སྐྱོ་གནས་དང་བཅོད་ཐབས་དཀའ་བའི་
 དམ་བརྒྱགས་ལོག་ཁོ་རང་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༥
 ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་མ་ཡུམ་
 གངས་སྐོང་ས་དང་ཁ་གྲུས་ཉེ་ཐག་རིང་མི་
 ཡུལ་དུ་སྐབས་བཅོལ་གྱི་ལོ་ཟླ་འགྲིམས་

པར་ལྷུགས།
 གྲང་རྒྱུད་སྲུང་ཞིང་བུ་ཡུག་འཚུབ་
 པའི་ནམ་ལྷའི་འཆར་རོལ་གྱི་ལོག་དུ་ཁོར་
 གིས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་སྤྱིད་པའི་གངས་རི་དང་
 འཇུག་རོལ་ས་སྐྱུ་ག་པོའི་ཁོར་དུ་ཚོ་སྐྱོ་ག་གི་
 མི་སྐྱུ་ག་སྐར་བར་བརྟེན། ད་གཞོན་
 ༡༩༩༦ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་
 འཕགས་ཡུལ་རྩ་རམ་ས་ལམ་འབྲུར་ནས་
 ཡུལ་རིང་སྤྱིད་ནས་དུན་ཞིང་གཏུང་པའི་
 ཡ་སྐྱུ་བས་མཐོན་གང་དེའི་བཞིན་མཇུག་
 གསུང་ཐོས་གྱི་སྐལ་བཟང་འཆར་བ་རེད།

**རང་དབང་མེད་པའི་
 ཚོ་སྐྱོ་ག**

བོད་མི་ཚབ་སྤྱིད་བཅོན་པ་རྣམས་
 རི་སྐྱེ་བར་གསུམ་དུ་རྒྱུད་མཐར་སྤྱིད་གཞུང་
 རས་སྲུང་སྤྱི་གཟུ་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་
 སྐབས་བཅོན་མོལ་བྱུང་རྗེས་སུ་འདྲེ་ཁོར་
 ཚོར་འཕྲོ་སྐྱོད་རང་དབང་དང་འཚོ་སྐྱོད་
 རང་དབང་། སྐྱུ་བརྒྱུད་རང་དབང་མོགས་
 གང་སྤྱིར་དཀའ་འདུལ་གྱི་སྤྱི་བཀའ་ལོགས་
 རས་ཐར་བུ་གྱི་མེད། དེར་བརྟེན་བཅོན་
 པའི་རྒྱུང་བ་ཞིག་འབྲུལ་བཞུད་ཀྱི་དཀའ་
 འདེད་ཚོ་སྐྱོ་ག་གི་འཛིགས་ཉེན་ལ་མི་
 རྩོས་པར་རྒྱ་གར་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་
 རྒྱུ་བས་བཅོལ་གྱི་ཐོས་ཁ་བརྒྱུད་ཀྱིན་ཡོད།
 སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ རང་ཁྱོན་བསྐོས་པའི་
 པའི་གངས་དུག་རྒྱ་གར་ནང་སྐབས་བཅོལ་
 དུ་སྤྱི་བས་ཡོད།

ཟླ་
 པ་
 བཅོད་
 རྣམས།
 (1992-1997)

པ་
 སངས་
 ཚོ་
 རིང་།
 (1993-1997)

ཕོ་
 བཟང་
 རྒྱ་
 མཚོ།
 (1992-1998)

བླ་
 ལྷུག་
 (1990-2000)

བཀྲ་
 འིས་
 རྒྱོལ་
 དཀའ།
 (1991-1994)

དམ་
 དབང་
 ཚུལ་
 ཁྱིམ་ས།
 (1994-2000)

**སུན་ནག་གི་རྒྱ་ལས་
 གོལ་བ།**

རྒྱུ་གཅེས་དཔལ་ལོ་སུན་
 ཚོགས་ཉི་སྐོལ་མི་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༡༠
 རང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་སྐྱུ་སར་བོད་རང་བཅོན་
 གྱི་ཞི་བའི་རམ་སྐོན་ཁྱོན་སྐོར་བྱས་པར་
 བརྟེན་ལོ་ ༩ དུས་བཀག་ཁྱིམ་ས་བཅད་

བཏང་ནས་ལྷ་ས་ལྷ་བཞི་བཙོན་ཁང་ནང་
 ངལ་ཚོལ་བསྐྱར་བཞོན་བྱེད་དུ་བཅུག
 དེ་རྗེས་སྐར་ཡང་བཙོན་ཁང་དེའི་
 རང་ཁོང་དང་ལས་དབང་གཅིག་པའི་ཆབ་
 གྱིད་བཙོན་པ་བཙུན་མ་ ༡༩ མཉམ་དུ་
 བོད་རང་བཙོན་ཆེད་ཆབ་གྱིད་བཙོན་པའི་
 གཏུང་སེམས་དང་རེ་འབོད། རང་དབང་
 སོགས་ཀྱི་ནང་དོན་མཚོན་པའི་སྐྱུ་གཞས་

སྐྱེ་བཅུག་བྱས་པའི་ཉེར་ལེན་འོག་ལོ་ ༡
 གྱི་དུས་བཀག་གྲིམས་བཙན་འཕམ་སྡོན་བྱས་
 ཉེ་ཁྲོན་བསྡོམས་ལོ་ངོ་ ༡༧ གྱི་ཁྲིམས་
 ཐག་བཙན་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ཟླ་
 ༡ རང་ཁོང་རང་དུས་ཚོད་སྐར་ལྷུང་གྱིས་
 རྫོང་གོལ་ཐོབ་ཡོད་རུང་ལུ་མཐུན་སྤྱི་ཚོགས་
 རྗེང་དམ་བསྐྱབས་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རྩི་ལས་མ་
 ཐར་བར་སྡོད་དགོས་ཆགས།

ཉེ་འཆར་ཁོང་ཉིད་བོད་བཙོན་
 བྱོལ་གཞུང་དང་ཨ་རི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་
 རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་རང་དབང་གི་སྐྱུང་བར་
 སྐབས་བཙོན་དུ་སེབས་ཐུབ་པ་དེར་བོད་གྱི་
 དགུ་བཅུ་གསུམ་ལས་འགུལ་ཚོགས་པའི་
 རོས་ནས་བྱེས་སྐྱོར་ཆབ་གྱིད་བཙོན་པ་
 ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་བྱས་ནས་འཚམས་འདྲི་བཞུ་
 བཞིན་ཡོད།

སྐོག་པ་པོའི་བསམ་འཆར་བསྐྱུ་ཡིག

Published by : The Gu Chu Sum
 Movement of Tibet

If undelivered, kindly return to:

The Gu Chu Sum Movement of Tibet
 Ex-Political Prisoners' Association
 Jogiwara Road, Mcleod Ganj
 Dharamsala -176219
 Distt Kangra (H.P) INDIA

BOOK POST